

Kako je vojna postala svetovna

Vojna se je že v letu 1940 razširila v Afriko, kjer je potekala puščavska vojna. Z japonskim napadom na Pearl Harbor leto pozneje se je razširila na Daljni Vzhod. Ena najpomembnejših bitk je potekala za prevlado na Atlantiku.

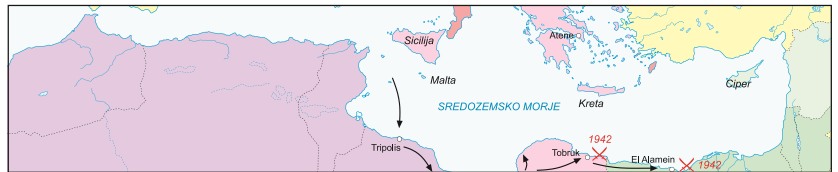
Kako je potekalo bojevanje v Afriki

Vojna v Afriki je potekala v puščavskih razmerah, z oklepnimi in motoriziranimi enotami.

1. V katerem delu Afrike so potekali boji med Nemci in Britanci? Zakaj prav tam?

V severni Afriki, ker so imeli Britanci tam kolonije, prav tako tudi Italijani. Nemci so prišli na pomoč Italijanom.

Poleg tega sta se obe strani zavedali pomena nadzora nad Sueškim prekopom.

Zakaj so v vojno vstopile ZDA

Decembra 1941 so ZDA doživele nepričakovan napad, ki je povzročil ogromno škode in spremenil odnos ZDA do vojne.

2. Ob pomoči pisnega vira odgovori na vprašanja.

A. Kateri dogodek opisuje vir?

Japonski napad na ameriško ladjevje v pristanišču Pearl Harbor 7. decembra 1941.

B. V čem vidiš glavno prednost, ki so jo imeli Japonci ob napadu?

Japoncem se je uspelo z letalonosilkami neopazno približati otočju in izvesti popolno presenečenje.

C. Kakšne posledice je dogodek imel za potek vojne?

ZDA so vstopile v vojno na strani protifašistične zveze. Ameriško ladjevje je bilo skoraj popolnoma uničeno in zato oslabiljeno. To je Japoncem omogočilo lažjo osvojitve velikega dela vzhodne Azije in Pacifika.

»Ameriške oborožene sile so bile z napadom na Pearl Harbor popolnoma presenečene. /.../ Japonci so za napad izbrali svoje najboljše letalce, napad sam pa je bil v glavnem dobro in detajlno premišljen ter izveden z izredno hitrostjo, hrabrostjo in požrtvovalnostjo.

Tega nedeljskega jutra je vladal v zalivu Pearl Harbor popoln mir. Ladje so nepremično ležale na sidrišču, na njih pa se je lahko videlo gibanje samo majhnega števila mornarjev v službi. Mnogo ljudi na ladjah, v luki in na kopnem je še spalo uživajoč nedeljski počitek, drugi so polagoma vstajali. Vreme je bilo lepo, vidljivost dobra. /.../ V mirno širino zaliva /.../ so naenkrat udarile množične eksplozije.«
(Boris Prikrič, Pekel na Pacifiku, DZS, Ljubljana, 1978)

Zakaj so zavezniki zmagali v bitki za Atlantik

Razmerje sil se je na Atlantiku po letu 1942 močno spremenilo v prid zaveznikom.

3. Oba nasprotnika, Nemčija in Velika Britanija, sta želela imeti nadzor nad Atlantikom.

»Izdali smo posebno poročilo, da je nemškim podmornicam vzdolž ameriške atlantske obale uspelo potopiti 125.000 ton sovražnikovega ladjevja. Izredno razveseljiva vest za nemško ljudstvo. To je ponoven dokaz velike dejavnosti nemških podmornic in njihovega obsežnega akcijskega radija, kakor tudi tega, da nemški heroizem obvladuje najširše oceane.«
(Iz dnevnika zapisa Josepha Goebbelsa, 25. januarja 1942)

»Napeli smo vse sile, da bi ne samo izboljšali organizacijo zaščite konvojev, temveč da bi razvili tudi nove vrste orožja in pomožnih sredstev. Glavni poudarek je bil na upostavitvi številnejših in hitrejših spremnih enot z večjimi pogonskimi zmogljivostmi, na zgraditvah številnejših letal na dolge proge, predvsem pa na zanesljivem radarju.«
(Winston Churchill, Druga svetovna vojna, Borec, Ljubljana, 1965)

A. V čem je bila razlika med Nemci in Britanci glede na:

	NEMCI	BRITANCI
taktiko bojevanja na morju	s podmornicami uničiti ladje, ki so vozile pomoč iz ZDA	odkriti in uničiti podmornice na Atlantiku
njihov uspeh	potopili so veliko zavezniških oskrbovalnih ladij	razvozili so šifrirana sporočila nemških podmornic